

lingslande ændres inddragelsen af Europa-Parlamentet fra høring til vedtagelse efter den almindelige lovgivningsprocedure, jf. TEUF art. 188H (art. 212). I hastetilfælde kan EU dog yde finansiell bistand på grundlag af en afgørelse i Rådet efter forslag fra Kommissionen, se. TEUF art. 188I (art. 213).

EU's humanitære bistandsoperationer har hidtil været gennemført som en del af udviklingsbistanden. Nu indføres der et udtrykkeligt retsgrundlag om humanitær bistand som en del af traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, og de grundlæggende principper bliver samtidig præciseret, jf. TEUF art. 188J (art. 214).

Humanitær bistand ydes til befolkninger i tredjelande, som er ofre for naturkatastrofer eller menneskeskabte katastrofer, inden for rammerne af EU's optræden udadtil. Det fremhæves, at humanitære bistandsoperationer skal gennemføres i overensstemmelse med principperne i folkeretten og principperne om upartiskhed, neutralitet og ikke-forskelsbehandling. Som noget nyt gives der med Lissabon-traktaten desuden hjemmel til at oprette et frivilligt europæisk korps for humanitær bistand, jf. TEUF art. 188J, stk. 5 (art. 214, stk. 5).

7.2 Særligt om den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, herunder den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik.

Uanset Lissabon-traktatens bestræbelser for at sikre øget sammenhæng i EU's indsats udadtil ændrer den ikke på, at den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik forbliver et særligt, grundlæggende mellemstatsligt samarbejdsområde. Tværtimod understreger Lissabon-traktaten gennem visse ændringer dette forhold.

Karakteren af og målsætningerne for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik bevares i store træk, og ligeledes bevares bestemmelserne om FUSP'en i et særskilt kapitel 2 under afsnit V i traktaten om Den Europæiske Union. Den særlige, grundlæggende mellemstatslige karakter understreges bl.a. ved TEU art. 11, stk. 1 (art. 24, stk. 1), der fastslår, at den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik er underlagt særlige regler og procedurer. Det fastslås også, at lovgivningsmæssige retsakter inden for området er udelukket (se også TEU art. 15b, stk. 1 (art. 31, stk. 1)).

Der indføres et nyt, særligt retsgrundlag for vedtagelse af en afgørelse om beskyttelse af fy-

siske personer i forbindelse med medlemslandenes behandling af personoplysninger under udøvelsen af aktiviteter under FUSP'en, jf. TEU art. 25a (art. 39). Regler om beskyttelse af personoplysninger vedtages i øvrigt i medfør af bestemmelsen i TEUF art. 16B (art. 16).

Enstemmighed er – modsat det øvrige EU-samarbejde – fortsat hovedreglen. Hertil kommer mekanismer som nødbremse, konstruktiv afståelse og medlemslandenes fulde initiativret, som bibeholdes, jf. TEU art. 15a og 15b (art. 30 og 31). Beslutningsprocedurerne bekræfter således, at EU fortsat ikke kan pålægge et medlemsland en bestemt udenrigspolitik, men også at et medlemsland ikke bør hindre de øvrige i at føre en bestemt udenrigspolitik. Som noget nyt indfører Lissabon-traktaten dog mulighed for, at Det Europæiske Råd med enstemmighed kan bemyndige Rådet til at gå fra enstemmighed til kvalificeret flertal, dog fortsat ikke i afgørelser, der har indvirkning på militær- eller forsvarsområdet, jf. TEU art. 15b, stk. 3 og 4 (art. 31, stk. 3 og 4).

FUSP'ens særlige kendetegn understreges desuden af det forhold, at samarbejdet udgør sin egen kompetencekategori, jf. TEUF art. 2A, stk. 4 (art. 2, stk. 4). Endvidere vil EU-domstolen fortsat som udgangspunkt ikke have kompetence på området, jf. TEU art. 11, stk. 1 (art. 24, stk. 1) og TEUF art. 240a (art. 275). Endvidere understreges FUSP'ens særlige karakter af en bestemmelse om, at gennemførelsen af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik ikke berører procedurerne og beføjelserne på andre politikområder og omvendt (»ikke-berøringsklausul«), jf. TEU art. 25b (art. 40). Regeringskonferencen understreger i to erklæringer, at udenrigspolitikken fortsat har en særlig karakter, herunder det forhold, at bestemmelserne vedrørende FUSP'en ikke giver Kommissionen nye beføjelser til at tage initiativ til afgørelser eller øger Europa-Parlamentets rolle.

Herudover foretager Lissabon-traktaten visse ændringer i FUSP-samarbejdet.

Der indsættes en ny artikel 10C (art. 23), hvori det fastslås, at Unionens optræden på den internationale scene bygger på principperne i, forfølger målene i og varetages i overensstemmelse med de almindelige bestemmelser om Unionens optræden udadtil.

Forpligtelsen for medlemslandene til at samordne deres optræden ved internationale organi-